

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

N E D E R L A N D E N .

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 29 Maart.

De vergadering wordt geopend te half elf ure. Men bespeurt Z. K. H. den Prins van Oranje in deszelfs Ioge. HH. Exc^{c.} Six, van Maanen, d' Aubremé, de Coninck, van Nagel, Appelius, de Thiennes, Repelaar van Driel, de Meij van Streefkerk, zijn in de vergadering tegenwoordig. De afzonderlijke en openbare tribunes zijn vol. De notulen van de vorige zitting gelezen en goedgekeurd zijnde, geeft de President aan de vergadering te kennen dat hij van wege den Koning heeft ontvangen eene nieuwe redactie van het ontwerp van wet op de Nationale Militie. Wordt besloten hetzelfde te doen drukken, aan de leden rond te deelen en naar het onderzoek der sectien van de maand Januarij te verzenden.

De Voorzitter verklaart de discussie geopend op de vier ontwerpen van wet houdende de tienjarige of buitengewone begrooting voor 1820, met de middelen om dezelve te bestrijden.

De heer de Moor begint de vergadering met hij voor het eerste tienjarig budget heeft gestemd. Hij beschouwt een zoodanig budget als een zaak van naamste instellingen, en toont de voordeelen daarvan aan; hij doet opmerken dat de Grondwet van 1814, even als onze tegenwoordige eene splitsing maakte tusschen de zekere en bepaalde uitgaven, welke voor eenen langen tijd worden vastgesteld, en de buitengewone en onzekere uitgaven, welke inzonderheid in tijden van oorlog, naar de omstandigheden moeten worden geregeld. Onze tegenwoordige Grondwet kent geen eigenlijk jaarlijksch budget, maar alleen een tienjarig, mitsgaders buitengewone uitgaven voor een jaar. Hij treedt voorts in een onderzoek naar de ontvangsten en uitgaven van de gezamenlijke budgets, doorloopt de voornaamste gedeelten van dezelve en gelooft dat er geene bezuinigingen meer kunnen plaats hebben. Ten aanzien der ontvangsten, merkt hij aan, dat het gouvernement zich onophoudelijk bezig houdt met het finantieel stelsel te verbeteren, en hij gelooft dat weldra het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven zich zal herstellen en dat de deficits zullen verdwijnen. Hij eindigt zijne rede met eene soort van staatkundige geloofsbelijdenis en de herinnering van zijne loopbaan, waarmede hij afleidt dat hij ten allen tijde alle dwingelandijen heeft afgekeurd en niet zal ophouden aftekeuren. Hij zal zich voor de aanneming der aangeboden ontwerpen van wet verklaren.

De heer Reyphins ziet geene reden om aftegaan van zijn vorige gevoelen, in de zitting van den 24 December 1819 tegen de budgets uitgebragt. Het beloop der tegenwoordige niet verminderd zijnde, blijven dezelve hem nog steeds als te hoog voorkomen. Hij ziet in het tienjarig budget, vooral wanneer men aan hetzelfde eene groote uitgestrektheid geeft, het graf der Nationale vertegenwoordiging. Tienjarig budget en Nationale vertegenwoordiging zijn woorden die niet te zamen gaan. Hij gelooft dat er tusschen de ontvangsten en de uitgaven geene evenredigheid bestaat; hij voegt er bij, dat hij geene zwaarigheid zoude maken voor de uitgaven te stemmen, indien de Ministers konden bewijzen dat dezelve door de inkomsten gedekt waren. Hij begrijpt niet hoe men aan de vergadering heeft kunnen voorstellen de voortdaring van de als nog bestaande Indirecte Belastingen, daar

deze eene der voornaamste redenen van de verwerping van de budgets van December zijn geweest. Zoolang toch de Commissie, benoemd om dezelve te onderzoeken en een beter stelsel voor te dragen, hare werkzaamheden niet zal hebben geëindigd, en zoolang dezelve niet zijn goedgekeurd, zullen de tegenwoordige belastingen moeten worden geheven. Dezelfde voorname zwaarigheden blijven dus bestaan, welke, op den 24 December 11, de aangeboden wetten hebben doen verwerpen. In de onevenredigheid derhalve welke er tusschen de ontvangsten en uitgaven nog steeds blijft bestaan, vindt hij eenen genoegzamen grond om zich tegen de aanneming te verklaren. Het slot zijner rede ademt die liefde voor den Vorst en het Vaderland, waarvan men weet dat deze achtenswaardige Gedeputeerde doordrongen is.

De heer Moreau de Bioul gelooft, dat er voor den Staat van Vrede, waarin dit rijk en gansch Europa zich bevinden, niets wijzer is uitgedacht dan een tienjarig budget, hetwelk, in zijne oogen, verre is te verkiezen boven een jaarlijksch; het geeft meerdere vastheid aan het finantieel stelsel en meerdere zekerheid aan de schuldeischers van den Staat. Hij doet het onderscheid opmerken van het finantieel stelsel der vroegere eeuwen met de tegenwoordige, waarin onheiligs meer uitgaven van 's Lands schatkist voor oorlog, geestelijkheid, enz. gevorderd worden, dan voorheen. Hij zal voor de wetten stemmen.

De heer Fontein Verschuur. Hoezeer hij gelooft dat de Nederduitsche taal de Nationale taal is, waarin hij gewoon is te spreken, zal hij echter thans, uit aanmerking van het gewigt der zaak, en voor die leden die de landtaal niet genoegzaam verstaan, zich in het fransch uitdrukken, en verzoekt dienaangaande de toegeeflijkheid der Kamer. Hoezeer men, van den eenen kant, de bezuinigingen in de uitgaven der schatkist moet trachten daar te stellen, is het, van den anderen kant, ook niet te ontkennen, dat de Staat eene geduchte houding moet aannemen. De zaak uit dat oogpunt beschouwd, is hij van begrip dat de uitgaven van het budget niet te hoog zijn, ja dat zelfs die van de Marine niet toereikende zullen wezen, ten minste niet genoegzaam om dezelve op te beuren. De uitgaven gaan de krachten der natie niet te boven. Men moet alleen trachten daar in te voorzien door een goed stelsel van ontvangsten. Hij eindigt voorts uit in de voordeelen van het tienjarig budget, beantwoordt eenige aanmerkingen der vorige sprekers, en verklaart zich voor de aanneming.

De heer Fabry Longrès. In een vrij uitgebreid advies, waarvan wij echter, uit hoofde van de zwakheid zijner stem, weinig hebben kunnen verstaan, verklaart hij zich voor de aanneming der aangeboden wetten.

De heer Mesdach merkt aan, dat van jaar tot jaar onze uitgaven steeds onze inkomsten hebben overtroffen, dat men die uitgaven door verstandige bezuinigingen behoorde te verminderen. Daar de uitgaven der justitie en die betrekkelijk de rekenkamer bestendige en zekere uitgaven waren, had hij gewenscht dat de ontwerpen van wet wegens de regterlijke organisatie en de rekenkamer de tegenwoordige ontwerpen betrekkelijk de budgets waren afgegaan, te meer, daar hij begreep dat zulks zeer gevoeglijk had kunnen geschieden voor het einde der acht maanden, aan het gouvernement toegestaan, ter opmaking van een tienjarig en buitengewoon budget. Daarenboven, waren, sedert de verwerping van

de eerst aangeboden budgets, de uitgaven niet verminderd, maar, integendeel, vermeerderd met eene som van 254,049 guldens. Niettegenstaande alle tot dus verre ingevoerde bezuinigingen, was er thans nog een *deficit* van meer dan 3,000,000 hetwelk men voorstelt (art. 6 van het vierde ontwerp) nader door wettelijke bepalingen te dekken. Hij is van begrip dat men geene uitgaven kan toestaan, wanneer niet tevens de middelen worden aangewezen tot bestrijding derzelve, en daar zulks in dezen niet heeft plaats gehad, kan hij zijne toestemming voor de aangeboden ontwerpen niet geven.

De heer *Gendebien*, zegt dat een goed huisvader zijne uitgaven moet regelen naar zijne ontvangsten, dat de staat op dezelve wijze behoort te werk te gaan, en daar nu dat noodzakelijke evenwigt tusschen uitgaven en ontvangsten bij ons, in de tegenwoordige budgets, niet bestaat, meent hij daarin eene reden te vinden tot verwerping derzelve. Hij gelooft daarenboven dat de geest der Grondwet niet zoodanige budgets vordert als zijn aangeboden geworden. Hij heeft dit zijn gevoelen in de zitting van den 24 December laatstleden nader ontwikkeld en op grond daarvan tegen de toenmalige budgets gestemd, op dezelfde gronden zal hij thans ook weder tegen de tegenwoordige ontwerpen stemmen.

De heer *Lamotte-Baraffe* spreekt in den zelfden geest als de heer *Masdach*, en verklaart zich tegen de aanneming.

De heer *Pirson* is van oordeel, dat de gronden, waarop men de budgets van December heeft verworpen, niet meer bestaat, dat men de tegenwoordige zeer wel kan aannemen, daar het tienjarig budget hem niet te hoog voorkomt, en het buitengewone voor dit jaar kan worden toegestaan, behoudens het regt om die uitgaven gedeeltelijk te weigeren, voor een volgend jaar, indien de Natie van het Gouvernement niet mogt erlangen het geen dezelve verwacht. Hij geeft den wensch te kennen naar vele verbeteringen welke hij begrijpt dat nog zouden kunnen worden ingevoerd. » Men zal ons, zegt hij, ten minste wij hopen dit, *de jury terug geven waarvan men ons buiten onze toestemming heeft beroofd.* »

De heer *Serruys* zegt, dat hij de gronden zal ontwikkelen waarom hij thans voor de aanneming der aangeboden ontwerpen is. Hij meent dat de uitgaven niet te hoog zijn, en dat de Staat op verschillende aanmerkingen, door de Kamer in het midden gebragt, acht geslagen; de nieuwe ontwerpen van wet wegens de organisatie der rechterlijke magt en der rekenkamer zullen weldra worden aangeboden; de Kamer heeft daarvan de verzekering ontvagen. De maatregelen van bezuiniging, door het Gouvernement genomen, geven gegronde hoop dat het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven weldra zal worden hersteld.

De heer *van Alphen*, die, even als de vorige spreker, in de zitting van den 24 December laatstleden, ook tegen het tienjarig en buitengewoon budget, had gestemd, meent, op bijna dezelfde gronden als door den heer *Serruys* zijn aangevoerd, thans, voor de aangeboden ontwerpen te kunnen stemmen. Hij verlangt verder grootere vereenvoudiging in de administratie, eene meer gelijke verdeeling der lasten, enz.

De heer *D'Omalius Thierry* kan niet besluiten voor een budget te stemmen waarin de uitgaven niet behoorlijk door de ontvangsten gedekt zijn. De Staat, zegt hij, die meer uitgeeft dan hij ontvangt, moet noodwendig te gronde gaan, hij is van gevoelen dat men naar de inkomsten, de uitgaven moet regelen, en dat men geene verplichtingen moet aangaan, welke men niet zeker is te zullen kunnen nakomen. Men zegt dat het onmogelijk is, de uitgaven te verminderen. De spreker gelooft integendeel dat dezelve nog voor aanzienlijke verminderingen vatbaar zijn, waarvan hij er eenige aanwijst. Hij stelt veel vertrouwen in het gouvernement, maar gelooft echter niet te roepen te zijn, om alles op vertrouwen aan te nemen wat van wege hetzelfde wordt voorgedragen, hij meent dat men hier niet uit vertrouwen maar uit overtuiging moet stemmen.

De heer *van Lijnden van Hoevelaken* zegt dat hij gestemd heeft voor de budgets van December en dat hij geene bedenkingen heeft waarom hij ook niet voor de tegenwoordige zou stemmen, te meer daar de Koning veel aan de Staat heeft ingewilligd.

De heer *Dotrengé* zegt, met zijne gewone welsprekendheid en rijkt van redenen, tegen de ontwerpen. Wij zullen de gronden van zijn advijs nader doen kennen.

De heer *Kemper*, zich voornemenslik bepaald hebbende, de aanmerkingen, door de vorige spreker en

inzonderheid die van den heer *Dotrengé* te wederleggen, zullen wij ook van dit advijs ten voordeele der aangeboden wetten een nader verslag geven.

De heer *Angillis* zegt, dat hij in gemoede niet kan stemmen voor de tegenwoordige ontwerpen, daar hij overtuigd is van de onmogelijkheid voor de natie om zulke zware belastingen te kunnen opbrengen. De onevenredigheid tusschen de ontvangsten en uitgaven der Schatkist is, naar zijn inzien, veel te groot. In de aangeboden ontwerpen bestaat nog een deficit van meer dan 3,000,000 guldens; waarmede, vraagt hij, zal men die uitgaven dekken? Men moet vooraf de middelen ter bestrijding derzelve kennen, eer men zijne toestemming tot die uitgaven kan geven. Men neemt de houding aan van ons te beschuldigen dat wij geen vertrouwen in het Koninklijke woord zouden stellen. Deze beschuldiging is valsch, wij hebben daarop het hoogste vertrouwen, maar wij gelooven tevens, dat onze pligt van ons vordert voor de belangen der Natie te spreken, naar onze overtuiging en ons geweten.

De heer *Pycke* zegt, dat hij de behoefte gevoelt zich over dit gewigtig onderwerp te verklaren. Hij gelooft ook, als de vorige redenaars dat de Natie de lasten aan dezelve bij de tegenwoordige budgets opgelegd, niet kan dragen, dat met deze budgets de staat geen welvaart kan genieten. De spreker hangt voorts een zwart tafereel op van den staat onzes handels, onzer fabrieken, en van andere bronnen van ons bestaan. De algemeene ellende maakt eene vermindering van 's Rijks uitgaven allernoodzakelijkst. Hoe zoude het, bij de algemeene uitputting der Natie, met ons gesteld zijn zoo wij eens in het geval mogten komen van door eenen oorlog besprongen te worden? Men zoude zijne toevlugt tot nieuwe belastingen nemen, maar deze zouden dan bezwaarlijk te vinden zijn. Mijn geweten veroorlooft mij niet, zegt de spreker, zulk eene nadeelige finantiele balans aan te nemen.

Z. Exc. de *Minister van Financien* geeft eenige nadere ophelderingen, antwoordt op de gemaakte aanmerkingen en merkt wijders aan dat er geene vermindering van uitgaven mogelijk is, en dat de bezuinigingen, sedert 1816 daargesteld, veel aanzienlijker zijn dan men wel zoude denken. Hij schat die op twaalf en een half millioen, en verzekert der koninklijke trouw dat hij die bezuinigingen niet zal terug laten. Hij meent dat de Staat, de regelmatige gang van het bestuur en de regtvaardigheid zullen toelaten.

Men gaat over tot de stemming. Zie hier, volgens Alfabetische orde, de namen der leden die zich voor of tegen de ontwerpen hebben verklaard:

Eerste Ontwerp, tienjarige begroeting.

VOOR

DE HEEREN.	DE HEEREN.
Byleveld.	Troye.
Cliffort.	Van Adringa de Kempnaert.
Collard.	Van Afferden.
Collot d'Escuzy van Hemmenoord.	Van Alphen.
Cuypers.	Van Boetzeler.
Dadel.	Van Bommel.
De Jonghe.	Van Crombrugge.
De la Faille d'Huissen.	Van de Poll.
De Melotte d'Envoz.	Van der Kemp.
De Moor.	Van der Bruggen van Croy.
D'Hamricourt.	Van de Spiegel.
Dubus.	Van Eysinga.
Dumonceau.	Van Heckeren tot Kell.
Estrickx.	Van Heerdt tot Eversberg.
Fabry Longrée.	Van Hees.
Fontein Verschuur.	Van Heyden tot de Reinestein.
Geelhand della Faille.	Van Iddekinge.
Geradon.	Van Kessel.
Gockinga.	Van Lith de Jende.
Gzaminckx van Zoelen.	Van Lochteren Stakebrand.
Huyssen van Kattendyck.	Van Lynden van Hoevelaken.
Huytens Kerrmans.	Van Markel Bouwer, (Presid.)
Jarges.	Van Meenen.
Jingenhousz.	Van Rans.
Kemper.	Van Rhemen tot Rhemenshuiz.
Léonaerts d'Achel.	Van Scheltinga.
Lyklama à Nyholt.	Van Spaen van Biljoen.
Membrede.	Van Sachtelen.
Mesmakers.	Van Thuil van Serooskerken.
Mételerkamp.	Van Toulon.
Moreau de Bioul.	Van Uitenhove van Hemstede.
Pesters van Kattenbroek.	Van Wassenaer van St-Pancras.
Pirson.	Van Wickevoort Crommelin.
Roulet.	Verheyen van Boxmeer.
Rosier.	Verheyen van 's Hertogenbosch.
Sandberg van Essenburg.	Vilain xiv.
Serruys.	Voet van Winsen.
Tack.	Warin.

TEGEN

DE HEEREN.

Angilis.
 Cornet de Grez.
 De Langhe.
 De la Motte Baraffe.
 De Leviéilleuse.
 De Serret.
 De Snelling.
 De Stockhem.
 D'Omalius Thierry.
 Botrengé.
 Duchastel, (Adj. van Z. M.)
 Dumont.
 Faber.

DE HEEREN.

Gendebien.
 Goelens.
 Hennequin.
 Maréchal.
 Meens.
 Mesdach.
 Pycke.
 Reyphins.
 Surmont de Volsberghe.
 Tinant.
 Trenteseaux.
 Van de Male de Nys.
 Van den Hove.

AFWEZIG.

DE HEEREN.

Boeyé Pascal.
 Carbasius.
 Liefmans.
 Repelaar.

DE HEEREN.

Taminga van Aberda.
 Van der Meersch.
 Van Hogendorp.
 Van Sijtsma.

Het eerste ontwerp is derhalve aangenomen met eene meerderheid van 76 tegen 26 stemmen.

Het tweede ontwerp, houdende de middelen tot bestrijding vervolgens in omvraag gebracht zijnde, wordt hetzelfde aangenomen met 77 tegen 25 stemmen, hebbende zich de heer de Snelling gevoegd bij de leden die zich voor deze wet hebben verklaard.

Het derde ontwerp, houdende de buitengewone begrooting voor 1820, wordt aangenomen met 74 tegen 28 stemmen.

Het vierde ontwerp, behelzende de middelen tot bestrijding der buitengewone uitgaven voor 1820, wordt ingehijks met 74 tegen 28 stemmen aangenomen.

De vergadering wordt opgehieven en geadjourneerd tot Vrijdag den 7 April eerstkomende.

's Gravenhage, den 31 Maart.

Heden moet te Brussel de Kamer tot het stellen in staat van beschuldiging vergaderen, ten einde te beslissen of er termen aanwezig zijn om de Zeven Advocaten naar het Hof van Assises te verwijzen.

Men schrijft uit Brussel, dat zijne Exc. de Minister van Justitie, bij een besluit van den 11 dezer maand, de zeven Advocaten, die de Consultatie in de Straaten hebben ondergeschikt gemaakt, in hunne functien heeft hersteld.

Een brief van de laatstleden, meldt, dat de Commissaris der Marine is gestatificeerd. Volgens denzelfden brief, zoude in die Kolonie een geest van misnoegdheid heerschen; (wij hebben dit ook reeds te kennen gegeven. Zie ons nummer van 25 dezer). Zeker is het ten minste, dat verscheiden inwoners van Batavia en de omstreken in hechtenis zijn genomen; het schip de Nassau dient ter gevangenis voor sommigen hunner.

In Spanje schikt zich alles naar de nieuwe orde van zaken, die meer en meer wordt gevestigd.

De stad Kadix heeft de Constitutie geproclameerd en men nog van het besluit des Konings onderrigt was. Den 9 dezer is dezelve in die stad bezworen, en den 10 te Seville. Te Kadix hebben bij die gelegenheid ontfangen plaats gehad, die het leven hebben gekost aan een zestigtal personen, onder welke men telt de Generaals Campana en Valdez.

In het Journal général des Pays-Bas van den 20 dezer, berigt de heer S. dat hij niet is de Schrijver van den brief, voorkomende in ons Nummer van den 25 Maart II. Uit liefde voor de waarheid en om alle misvattingen voor te komen en tegen te gaan, verklaren wij hier stellig, dat noch deze ons bekende heer S., noch de heer L., noch een der tegenwoordige of vorige redacteurs van dat Brusselsche Dagblad, ooit eene enkele letter in het onse hebben geschreven. Die heeren mogen dus zeer gerust zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, den 26 Maart.

In de zitting van de Kamer der Pairs van den 25 dezer, is de wet wegens de individuele vrijheid aan-

genomen met 121 tegen 86 en dus met eene meerderheid van 35 stemmen. Zoo kunnen dan nu de Ministers alle burgers, die hun verdacht voorkomen, zonder daartoe eenige regterlijke autorisatie noodig te hebben, doen gevangen zetten en gedurende drie maanden gevangen houden.

In de zitting van de Kamer der Gedeputeerden van denzelfden dag, is de door den heer de la Bourdonnaye voorgeslagene verandering in de wet betrekkelijk de Censuur der dagbladen, verworpen met eene meerderheid van 14 stemmen, zoo dat men die wet ook bijna als aangenomen mag beschouwen. De door den voorn. Gedeputeerde voorgedragene verandering strekte om de wet alleen gedurende de tegenwoordige zitting, en niet tot den tijd dat de volgende zitting zoude duren, te doen van kracht zijn.

DUITSCHLAND.

Wenen, den 18 Maart.

(partikuliere correspondentie)

Sedert den 8 dezer heeft er eenige toenadering tusschen de Afgevaardigden van de kabinetten plaats gehad, den 9, zijn de Ministeriele conferentien weder opgevât. Men hoopt een nieuw veld voor de deliberatien te openen, door buiten discussie te houden de zaken welke de goede verstandhouding der diplomaten hebben doen ophouden. Daardoor hoopt men ook het gerucht te logenstraffen, door een onvoorzigtig man verspreid, dat men van meening is geweest het congres te ontbinden. De Ministers zijn te zamen overgeengkomen, dat er in de notulen zelfs geen melding zoude worden gemaakt van het voornemen dat men gehad heeft van de diplomatieke werkzaamheden af te breken.

De tijding van de plotselijke ontbinding van het congres, den 9, des avonds door de gansche stad verspreid, heeft zulk eenen indruk gemaakt, dat men ligt de uitwerking konde berekenen, welke dezelve op gansoh Duitschland, in de tegenwoordige omstandigheden, zoude te weeg brengen.

Men zegt, dat de Ministers van het congres een besluit hebben genomen, uit kracht van hetwelk zij in deze stad bijeen zullen blijven voor eenen onbepaalden tijd. Vele lieden denken dat de Deutsche diplomaten wel in onze hoofdstad zullen blijven tot dat de Souvereinen zelve haar met hunne tegenwoordigheid zullen vereeren.

De Hoogleeraar List, hun raadsman, is alleen hier gebleven. De gevolmagtigden voor andere zaken, hebben niettegenstaande hunne herhaalde aanzoeken, geen antwoord kunnen bekomen. De heer Reuling, gevolmagtigde van de houders der oude Silesische obligatien, is van hier vertrokken, zonder iets te kunnen erlangen.

Meugelweck.

In de brieven van Hobhouse (eerste deel), leest men eene bekentenis van Napoleon, welke in deze dagen alle opmerking verdient. In een gesprek dat hij kort na zijne eerste afdanking, te Fontainebleau, had met den Kolonel Sismondi, die bij hem op dat oogenblik de wacht deed, zeide de Keizer: „Het zijn de vijandelijke legers niet, die mij van den troon verbond hebben, noch de verachtene Vorsten, noch de buitengewone krachtsinspanningen van Engeland; maar de voortgang der liberalen denkbeelden. Had ik vier of vijf jaren geleden, die omhelsd, dan had ik mijne magt voor eeuwig gevestigd. Maar,” voegde hij er luchtig bij, „ik heb dat niet gedaan; en nu is het niet anders.” Hij zeide in hetzelfde gesprek: „dat hij erkende, het kind der omwenteling te zijn; dat hij al zijne grootheid te danken had aan de afschaffing der oude slavernij in Frankrijk; dat hij de ware beginselen der vrijheid kende, en zelf er aan gehecht was, — ofschoon ik er van afgeweken ben;” voegde hij er bij: „maar ik erken mijne dwaling; ik heb gevoeld, dat de vrijheid noodig was, en dat elk er naar hijde, of ik erken, dat het noodig is, die in dit land te vestigen.” In die zelfde dagen zeide hij aan een ander: „Ik ben gevallen omdat ik mij heb willen verzetten tegen den geest des tijds; daar zullen wel meer wezen, dien aan die zelfde zakte zullen sterven.”

Advertentien.

De Boekhandelaren MENSING en VAN WESTREBENEN, hebben aan de intekenaren afgeleverd en stellen thans algemeen verkrijgbaar: *Onderwijs in de Zangkunst, ter handhaving voor Onderwijzers en Zanggezelschappen, door AFRIGANG, vrij uit het Hoogduitsch overgezet, en ter oefening met eenige vertaalde Zangstukken, verrijkt, door W. OUDSHOFF.*

Dit Werk, op kwart groot mediaan Schrijfpapier gedrukt en van eenen fraai gegraveerden Titel, door den Heer VEELWAARD, en eenen sierlijken omslag voorzien, behelst (behalve eene uitgebreide Voorrede van den Vertaler) een grondig, beknopt en geleidelijk onderrigt in de Zangkunst, gepaard met eene menigte voorbeelden in Zanglessen; dit alleen in bladzijden Muziek in Steenplaatdruk beslaande. Hierop volgt eene proeve van Koorzangen, op de Christelijke Feesten, met afwisselende medewerking der Gemeente, waarvoor vijf heerlijke Zangstukken geleverd zijn, en wordt besloten met acht Vierstemmige Zangstukken van gemengden inhoud, waaronder van zeer uitgebreiden aard, allen zeer dichtertlijk vertaald en waarvan de Muziek is overgenomen uit het voortreffelijk Muziekwerk, DE HEILIGE CAECILIA, in den voorleden jaare in Duitschland in het licht verschenen en door de voornaamste Meesters gecomponeerd. De Uitgevers hebben zich in alles op de netst mogelijke uitvoering beijverd, en vleijen zich deswegens ook met eene algemeene goedkeuring.

De mingeestelde prijs hiervan is f 5 : 10 : —
Bovengemelde Boekhandelaren hebben in het jaar 1819, onder meer andere werken, uitgegeven:

GEDACHTEN over het voorlezen der H. SCHRIFT in de kerken, en PLAN tot verbetering van hetzelfde; à 12 st.

Eerste voorbeelden ter Zangafesping, naar het Hoogduitsch, en tot schoolgebruik vervaardigd; op groot med. Schrijfpapier gedrukt; à 16 stuivers.

DE GEESTEN WERELD, Geschiedenissen en Verhalen van FR. LAUN en CAR. VAN FOUQUE, (uit het Hoogduitsch) à f 2 : 18 : —

-GRAAF ALBERT VAN REINSTEIN, of het heimelyk gerigt der duivelsmuren (eene Riddergeschiedenis uit de tijden der Veemen) à f 3 : 4 : —

Bij bovengemelden is op de pers, hetwelk binnen eenige dagen zal uitkomen, het *Saracenen Zwaard*, eene Riddergeschiedenis, door den Schrijver van ALBERT VAN REINSTEIN.

AMSTERDAMSCH LETTERLIEVEND MAANDSCHRIFT.

Vóór ongeveer drie jaren verscheen, als een maandelijksche publicatie, het *Letterlievend Maandschrift*. Met steeds toenemenden bijval zagen zij deze hunne poging ter uitbreiding van kennis en deugd door hunne Landgenooten ontvingen, en zulks spoorde dan ook hunnen ijver aan, om eenen maandelijkschen letteroogst, van tijd tot tijd, in belangrijkheid te doen toenemen. Zoo doende geraakten zij, eindelijk, op dien trap, dat zij zich mogen vleijen, in keurigheid van bijdragen en netheid van uitvoering, met de overige *periodieke* Werken onzes Vaderlands te kunnen wedijveren.

Drie Deelen dezes Werks zijn, achtereenvolgende, gedurende even zoo vele jaren, in het licht verschenen; terwijl van het vierde Deel, in dit jaar, reeds drie Stukken werden uitgegeven. Ieder jaargang bestaat uit zestien Stukken, waarvan, elken eersten dag der maand, één, en somtijds twee Stukken algemeen worden verkrijgbaar gesteld, tegen 8 St. het Stuk.

Wat den inhoud betreft: dezelve heeft twee rubrieken: Boekbeoordeeling en Mengelwerk. In het eerste erlangt men eene zeer vrijmoedige kritiek van alle, in het Vaderland, uitkomende Geschriften; het Mengelwerk bevat eene aangename verscheidenheid van Redevoeringen, verhalen, Anekdoten, Dichtstukken, Opgaven, enz. Onder de mede arbeiders daaraan mogen wij noemen: D. SANDER, DEUSSEN, VAN CAMPEN, ROELOFFZ., VAN WILK, ROELANDSZ., FENKA, MASTENBROEK, FRANKENTHAL DE BOER, BRUGGEMANS, CHRISTEMETER, LORCK, VAN DER VLIJER, VISSER BENDER, MARONIER, SWART, enz.

De uitgave geschiedt bij den Boekverk. A. VINK, te Amsterdam, bij wien nog eenige *kompleete* exemplaren van vroegere jaargangen, tegen den gewonen prijs, voorhanden zijn.

INTEEKENING, op een Nieuw, Groot, Algemeen GEOGRAPHISCH WOORDENBOEK, in twee deelen, groot Octavo.

De ondergeteekenden bieden hunnen Landgenooten bij deze een werk aan, waarvan de nuttigheid, ja de onmisbaarheid geen betoefel behoeft. In Frankrijk, Engeland, Duitschland en andere landen, vindt men dezelve in menigte, doch in onze taal bestond niet van dien aard, dan de overoude *Courantentolk van Holland*, thans geheel onbruikbaar geworden, door de gewijzigde veranderingen, die er in bijna alle Rijken en Staten van Europa zijn voorgevallen.

Hetzelve zal bevatten: eene uitzonderlijk nauwkeurige beschrijving van ieder werelddeel in het algemeen, en van elk Land en Rijk meer bijzonder; — van alle Landschappen, Provinciën, Gewesten, Distrieten, Bergen, Heuvels, Poorgebergten, Bergpassen, Bosschen, Zeeën, Zeeboezems, Baaijen, Zeeengten, Meren, Stroomen, Rivieren, Baken, Ka-

nalen, Eilanden, Schiereilanden, en vooral, van alle Steden, Dorpen, Vlekken, Vestingen, Zeehavens enz. alles volgens de zoo bekende en beroemde Lexicons van RÖDDE, JÄGER, MANNERT, VOSGIE, GRANDPRÉ, JOLI, AYNES, en volgens de beste werken en reisbeschrijvingen, die in de Nederlanden, Duitschland, Frankrijk, Engeland en andere landen verschenen zijn. — In de *Nieuwe wereld* hebben de Schrijvers tot leidlieden, ULLOA, CONDAMINE, MORSE, ARROW-SMITH, WALD, LIANCOURT, het Woordenboek van Zuid-Amerika, STEDMAN, DESPONT, HUMBOLDT, RAINSFORD, HEARNE, MACKENZIE, CARVER, LOSKIEL, SMITH-BARTON, LA HOUTAN, YOUNG, CATESBY, MARKGRAF, EDWARDS, ATWOOD, ISERT, MERCATOR, JACQUIN, LABAT, LEWIS, CLARKE, enz. — In Afrika: MUNGO-PARK, BRUCE, LE VAILLANT, PATERSON, VOLNEY, BROWNE, DEGRANDPRÉ, DENON, BARROW, SHAW, enz. — Verder reizen de Auteurs; als het ware, in Turkije, Griekenland en den Archipel met: LECHEVALIER, GUYOT, SONNINI, BARTHÉLEMY, CHATEAUBRIAND, CROISEUL-GOUEFFER, enz. Zij bezoeken Rusland en Perzië met FRANKLIN, PALLAS, FORTER, GMELIN, LESSEPS, enz. en doorwandelen de verschillende oorden van Azië met TAYLOR, ANQUETIL, MANNING, GROSIER, RENNEL, MACARTNEY enz. En eindelijk, zij doen reizen rondom de wereld met COOK, BOUGAINVILLE, DIXON, LA PETROUSE, MARCHAND, VAN COUVER, D'ENTRECASTEAUX, KRUSENSTERN en andere beroemde Reizigers, waaruit het belangrijkste en nuttigste getrokken is.

Voor ZEEVAARTKUNDIGEN zal hetzelfde van het grootste belang zijn, als inhoudende eene nauwkeurige opgave en beschrijving van al de Zeehavens, Tj- of Vloothavens, Reeden, Kusten, Stroomen, Rotzen, Zandbanken enz. volgens de Engelse *Maritime Dictionary*.

Voor de POSTERYEN zal dit *Lexicon* van het uiterste gewigt zijn, daar men, met eenen opslag van het oog, de ligging van elke plaats, die voorkomt, zal kunnen vinden; en wel zoodanig opgegeven, dat men met de verzending van brieven geene der minste misslagen kan begaan. Van het Koninkrijk der Nederlanden, wordt alles opgegeven, zelfs het kleinste dorp, het geringste gehucht.

De intekening is van heden af geopend bij de ondergeteekenden, en alle hunne Correspondenten door het geheele Rijk, en zal gesloten worden met den laatsten Mei 1820.

Het formaat der uitgave zal zijn in groot 8°, elke bladzijde verdeeld in twee colommen, tusschen de 60 en 70 regels vol gedrukt.

Het geheele werk zal bestaan in twee deelen, elk deel van ongeveer 30 à 35 vellen, en gedrukt werde met eene *nieuwe* brevier letter, op een groot drukmediaan.

De prijs voor de intekenaren zal berekend worden à drie stuivers per bladzijde, het zal van zestien bladzijden, terwijl de gewone prijs van eenen halven stuiver

Eik deel wordt bij de ondergeteekenden te koop aangeboden. Voor het eerste deel zal eene Alfabetische Naamlijst der intekenaren geplaatst worden.

De ondergeteekenden bevelen deze belangrijke onderneming (waarvan het Berigt in alle boekwinkels voorhanden is) der oplettendheid, deelneming en begunstiging hunner Landgenooten aan, terwijl van hunne zijde niets zal gespaard worden, om, zoo door netheid van druk, als fraaiheid van papier, aan dit werk allen luister bij te zetten.

Dordrecht
Maart 1820.

J. DE VOS en Comp.
Boekdrackers en Boekverkoopers.

Une demoiselle de 20 ans, qui a reçu une bonne éducation, demande à être placée dans une maison de Mai, en qualité de gouvernante de deux ou trois jeunes enfans; elle sait enseigner les élémens de la langue française et de la musique, et fait toutes sortes d'ouvrage de femme. Si elle ne pouvait être placée en cette qualité, elle s'engagerait aussi bien comme demoiselle de compagnie et pour soigner un ménage. Quand à ses honoraires elle ne serait pas difficile.

S'adresser pour des renseignemens ultérieurs par lettres affranchies sous la lettre D. à M. de LYON, Libraire, Spui, n.º 72, à La Haye.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN

Amsterdam, den 30 Maart 1820.

HOLLAND, Werkelijke schuld	44½ a 44½
Rest. uitgestelde dito	18 a 18
Kans-Biljetten	f 25½ a 25½
Schuld. Synd. 1 ^o serie 5 pCt.	98½ a 99½
dito Synd. 2 ^o serie 5 —	94½ a 95

SCHIEDAM, den 29 Maart.

Genever, de 30 Wirtels, zonder Fust	6½
Amsterdamsche Proef	8½
Zonder de Belasting	